

Відділ культури і туризму
виконавчого комітету Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

„Основний закон нашого життя”

До Дня Конституції України

Бібліографічна довідка

Славутич

2011

Дана бібліографічна довідка підготовлена відділом довідково-бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене Конституції України – Основному Закону держави.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розраховано на широке коло читачів, всіх тих, хто цікавиться проблемами конституційного розвитку України.

Укладачі: Панова Л.І., Соловйова Л.О.,
Янченко О.О.

Комп'ютерний
набір: Соловйова Л.О.

Відповідальна
за випуск: Портная Н.В.

Конституція України – Основний Закон держави України. Ухвалений 28 червня 1996 року на 5-й сесії Верховної Ради України 2-го скликання. Конституція України набула чинності з дня її прийняття. На пам'ять про прийняття Конституції в Україні щорічно святкується державне свято – День Конституції України.

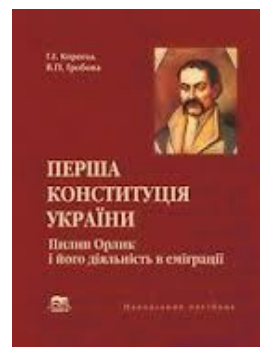
Історія створення Конституції України

Український народ має багату історію, пов'язану зі створенням правових основ організації та розвитку різних сторін життя суспільства. Особливість цих процесів полягає в тому, що вони здебільшого відбувалися за відсутності національної державності – адже протягом значного періоду своєї історії Україна була частиною інших, часом двох і більше, держав.

Ще в часи України-Русі (Київської Русі) був створений документ, який, за сучасними поняттями, мав конституційну силу. Йдеться про «Руську Правду» – видатну пам'ятку нашого права, котра, за деякими даними історичної науки, датується VII-IX ст., хоча багато хто з дослідників пов'язують її появу з іменем київського князя Ярослава Мудрого (перша половина XI ст.).

Пізніше найвагомим систематизованим правовим актом став Литовський статут (набрав чинності в 1589 р.), котрий діяв на території Литовсько-Руської держави та на українських землях, що входили до складу Польщі. Цей документ покінчив з різноманіттям місцевих прав і став єдиною правовою основою функціонування держави.

Закріплюючи принципи

функціонування державних органів, Конституція Пилипа Орлика виходила з необхідності поділу влад на законодавчу, виконавчу та судову.

Конституція Пилипа Орлика діяла на Правобережній Україні до 1714 р.

Пізніше помітну роль у розвитку української політико-правової думки відіграла діяльність Кирило-Мефодіївського товариства (1846-1847 рр.).

Після лютневої революції, яка скасувала монархію в Росії, почалися активні процеси розбудови української держави.

Після жовтневого перевороту в Петрограді склалася нова історична ситуація, але й тоді Центральна Рада, проголошуючи Українську Народну Республіку, вбачала її майбутнє в союзі з іншими народами колишньої Російської імперії. У прийнятому 20 листопада 1917 р. III Універсалі говорилося: «Віднині Україна стає Українською Народною Республікою».

Після встановлення радянської влади й аж до розпаду СРСР в Українській РСР діяли чотири конституції, які були прийняті, відповідно, в 1919, 1929, 1937 та 1978 рр. Усі вони схожі за змістом: у кожній багато положень, що мали не юридичний, а ідеологічний характер.

В Основних Законах 1937 та 1978 рр. було задекларовано низку справді демократичних положень, які стосувалися передусім правового статусу громадян, виборів до вищих і місцевих органів державної влади. Але в повсякденному житті вони не знаходили свого належного втілення.

Після розвалу СРСР і набуття Україною незалежності стала нагальною необхідність розробки та прийняття Конституції. Першими актами, що мали конституційне значення, були Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. й Акт проголошення Незалежності України від 24 серпня 1991 р. Певний час роль конституції

фактично відігравав Конституційний Договір між Верховною Радою України та Президентом України. Починаючи з 1991 р. було підготовлено цілу низку проектів нового Основного Закону. Декотрі з них досить активно обговорювалися, та з ряду причин, а головним чином через гостроту політичних процесів, лише 28 червня 1996 р. було прийнято Конституцію суверенної й незалежної України.

Поштова марка України, присвячена Конституції.

Конституція Пилипа Орлика

Апанович О. Свободу уславив: Гетьман Пилип Орлик // Українська культура. – 1993. – №12. – С. 28-31.

Бойко О. Чи можна назвати Бендерську Конституцію П. Орлика спробою подолання помилок І. Мазепи? // О. Бойко Історія України: запитання і відповіді. – К.: Академія, 1997. – С. 105.

Замлинський В. Пилип Орлик // Віче. – 1994. - №1. – С.122 – 136.

Конституція П. Орлика // Довідник з історії України. А-Я : Посібник для серед. загальноосв. навч. закладів / За ред. І. Підкови, Р. Шуста. – 2-ге вид., доопр. і доп. – К.: Генеза, 2001. – С. 344.

Конституція 1710 р. // Популярна юридична енциклопедія. – К.: Юрінком нтер, 2002. – С. 214.

Конституція П. Орлика 1710 // УСЕ Універсальний словник – енциклопедія. – 4-те вид., випр., доп. – К.: ТЕКА, 2006. – С. 649.

Косаківський В. Конституція гетьмана Орлика // Урядовий кур'єр. – 2004. – 27 липня. – С. 6.

Кресін О. Конституція Пилипа Орлика // Політологічні читання. – 1995. – №3. – С. 257.

Мельничук Г. Автор першої української конституції: Гетьман Пилип Орлик / Г. Мельничук // 1000 незабутніх імен України. – К.: Школа, 2005. – С. 36-38. – (Серія "1000").

Миндзяковський Б. Творець першої української конституції: Пилип Орлик // Наука і суспільство. – 1994. – №1. – С. 28-29.

Остапенко П. Орлик Пилип // П. Остапенко Усі видатні постаті історії України. – Харків: Торсінг плюс, 2008. – С. 139-146.

Пилип Орлик – гетьман України в еміграції // Новий довідник: Історія України. – К.: ТОВ «Казка», 2005. – С. 277.

Смолка А. Конституція Пилипа Орлика та її соціально-економічний аспект // Економіка України. – 1996. – №5. – С. 71-77.

Хорунжий Ю. Пилип Орлик // Урядовий кур'єр. – 1998. – №195-196. – С. 8.

Чуприна В. Гетьман Пилип Орлик і Перша конституція України // Дзвін. – 1996. – №9. – С. 100-104.

Конституція України – основне джерело права

Україна. Верховна Рада. Конституція (Основний Закон) Української Радянської Соціалістичної Республіки: Зі змінами і доповненнями, внесеними Законом Української РСР від 27 жовтня 1989 р. на десятій сесії Верховної Ради Української РСР одинадцятого скликання. – К.: Політвидав України, 1989. – 61с.

Україна. Верховна Рада. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. – К.: Юрінком, 1996. – 80 с.

Україна. Верховна Рада. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. – К.: Преса України, 1997. – 80с.

Україна. Верховна Рада. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. – Кіровоград: Державне видавництво, 1998. – 72с.

Україна. Верховна Рада. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV. Станом на 1 січня 2006 року. Офіційне видання. – К.: Український Центр Правничих Студій, 2006. – 124 с.

Коментар до Конституції України. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 1998. – 411 с.

Конституційні акти України. 1917-1920: Невідомі конституції України. – К.: «Філософська і соціологічна думка», 1991. – 272с.

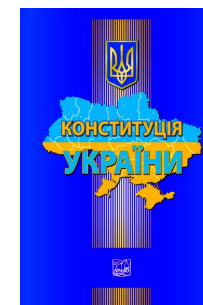
Конституція // Енциклопедія українознавства. Т.3: Перевидання в Україні. – К.: Глобус, 1996. – С. 1112.

Конституція // Популярна юридична енциклопедія. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 214.

Конституція незалежної України: Навчальний посібник. За ред. В.Ф. Погорілка, Ю.С. Шемшученка, В.О. Євдокимова. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Спілка юристів України, 2000. – 428с.

Конституція незалежної України: У 3-х кн. / Під заг. ред. С. Головатого. Кн. 2, част.1: Документи. Статті. – К.: Право, 1997. – 278 с.

Конституція незалежної України: У 3-х кн. / Під заг. ред. С. Головатого. Кн.3, част.5: Стенограми. – К.: Право, 2000. – 316 с.

Конституція України // УСЕ Універсальний словник – енциклопедія. – 4-те вид., випр., доп. – К.: ТЕКА, 2006. – С. 649.

Конституція України 1996 // Довідник з історії України. А-Я: Посібник для серед. загальноосв. навч. закладів / За ред. І. Підкови, Р. Шуста. – 2-ге вид., доопр. і доп. – К.: Генеза, 2001. – С. 345.

Конституція Української Народної Республіки // Довідник з історії України. А-Я : Посібник для серед. загальноосв. навч. закладів / За ред. І. Підкови, Р. Шуста. – 2-ге вид., доопр. і доп. – К.: Генеза, 2001. – С. 346.

Конституція Української Народної Республіки // Енциклопедія українознавства. Т.3: Перевидання в Україні. – К.: Глобус, 1996. – С. 1112.

Конституція Української Народної Республіки // Популярна юридична енциклопедія. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 214.

Конституція Української Народної Республіки // УСЕ Універсальний словник – енциклопедія. – 4-те вид., випр., доп. – К.: ТЕКА, 2006. – С. 649.

Конституція УССР // Енциклопедія українознавства. Т.3: Перевидання в Україні. – К.: Глобус, 1996. – С. 1113.

Костицький В. Конституційна реформа в Україні: шляхи трансформації політичної системи: Науково-практичний коментар до проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України», поданого до Верховної Ради України Президентом України Л.Д. Кучмою. – К.: Інститут законодавчих передбачень і правової експертизи, 2003. –122 с.

Мучник А.Г. Коментарий к Конституции Украины. Кн.1. – 2-е изд., испр. и доп. – К.: Парламентское издательство, 2003. – 400с.

Реснт О.П., Коляда І.А. Усі гетьмани України. – Харків: Фоліо, 2008. – 415с. – (Історичне досє).

Рудик П.А. Коментар до конституційних змін: Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2008. – 220с.

Слюсаренко А.Г., Томенко М.В. Історія української конституції. – К.: Т-во «Знання» України, 1993. – 192 с.

Інтернет-ресурси

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> – Конституція України - Верховна Рада України.

constitution.org.ua/ - Конституція України.

<http://uk.wikipedia.org/wiki/> - Конституція України - Вікіпедія.

<http://www.just.gov.ua/content/417/>- Історія Українських Конституцій.

http://www.zhytomyr-rda.gov.ua/news/Rayon/Istoriya_ukrayinskovi_Konstitutsiyi.html - Історія української Конституції.

- http://miykray.at.ua/index/konstitucija_ukrajini/0-27 - Конституція - Основний Закон держави.
- <http://static.rada.gov.ua/site/const/istoriya/1710.html> - Конституція Пилипа Орлика [Текст].
- uk.wikipedia.org/.../ - Конституція Пилипа Орлика - Вікіпедія.
- <http://uateka.com/uk/article/society/heritage/932> - Конституція Пилипа Орлика.
- <http://ridna.ua/2012/10/konstytutsiya-pylypa-orlyka-povnyj-tekst/> - Про Конституцію Пилипа Орлика.
- <http://nbuv.gov.ua/articles/history/1710cnst.htm> - Перша Конституція України гетьмана Пилипа Орлика (1710 р.).
- <http://uk.wikisource.org/wiki/> - Конституція Пилипа Орлика - Вікіджерела.
- <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/n0002300-18> - Конституція Української Народної Республіки [Текст].
- <http://uk.wikipedia.org/wiki> - Конституція Української Народної Республіки.
- <http://pidruchniki.ws/1868051143281/pravo/> - Конституція Української Народної Республіки.

Зміст

Історія створення Конституції України.....	3
Конституція Пилипа Орлика.....	6
Конституція України – основне джерело права.....	7
Інтернет-ресурси.....	10